

Tầm quan trọng của việc kiểm tra thông tin đối với phóng viên

Hình ảnh kính hiển vi chụp bởi Apionid và được công bố theo Creative Commons

Tại sao cần phải kiểm tra thông tin

Báo chí là về tìm kiếm thông tin, nói ra được tầm quan trọng của nó và sau đó chia sẻ thông tin đó với khán giả.

Đó là tất cả những gì phóng viên làm: tìm kiếm, kiểm chứng, củng cố và sau đó, phổ biến thông tin.

Nghe đơn giản phải không. Quan sát những gì đang xảy ra, phỏng vấn, tìm kiếm thông tin và sau đó báo cho công chúng chúng ta đã tìm ra cái gì.

Nhưng chúng ta đang xử lý với những nguyên liệu thô hay thay đổi.

Nếu được xử lý cẩn thận, những thông tin chúng ta tìm ra, nghiên cứu và trình bày có khả năng gây ra hiểu lầm, thiệt hại và rất có thể thay đổi tiến trình lịch sử.

Đó là lý do tại sao việc chúng ta áp dụng kiểm tra thông tin một cách kiên quyết với tất cả các tác phẩm lại quan trọng đến vậy.

Đây là quy trình phân biệt thông tin từ tin đồn và buôn bán hành lang, những thứ râu ria và thường tiết lộ những gì một số người muốn giấu kín.

Lưu ý: Đây không phải là cái gọi là “báo chí xây dựng” hay “báo chí tích cực”. Đó là những cụm từ sử dụng để trung hoà báo chí thực sự và buộc phóng viên phải theo một quan điểm cụ thể.

Dưới đây là một danh mục mà phóng viên có thể muốn thử nếu họ đóng một vai trò quan trọng trong việc thông tin cho công chúng tranh luận.

1: Bạn có đang ngăn chặn việc kiểm tra thông tin kỹ lưỡng không?

Trở ngại đầu tiên đối với việc kiểm tra thông tin chính xác có thể là bạn.

Bạn có quyền lợi thầm kín nào trong chủ đề đi ngược lại với những lợi ích báo chí thuần nhất không?

Bạn có đang điều tra tình hình vì bạn có kết quả mong đợi trong đầu không?

Bạn có đang cố lái thông tin cho phù hợp với một cái tí bạn đã chuẩn bị sẵn trong đầu không?

Nếu vậy, bạn có thể đã thoả hiệp với sự khách quan, và khó có thể sản xuất ra một tác phẩm báo chí thực sự thực tế.

Tất nhiên, sẽ luôn có những nguyên nhân dao động trái tim mà bạn quan tâm ở cương vị một cá nhân nhưng bạn không được để nó ảnh hưởng đến công việc của bạn.

2: Nguyên tắc hai nguồn đáng tin cậy

Hầu hết các cơ quan truyền thông có một nguyên tắc là tất cả thông tin cần phải được khẳng định bởi hai nguồn đáng tin cậy.

Thông thường các hãng thông tấn sẽ được tính là một nguồn.

Sau đó phóng viên phải tìm một nguồn khác sẵn lòng trả lời công khai để xác nhận thông tin.

Lý tưởng thì bạn cần có thể dẫn nguồn thông tin tìm thấy với nơi cung cấp thông tin đó.

Đôi khi, vì những lý do liên quan đến pháp luật, những vấn đề riêng tư hay khả năng nguy hiểm chúng ta không nên tiết lộ nguồn tin.

Trong những trường hợp như vậy, bạn cần đảm bảo rằng nguồn của bạn đáng tin cậy.

Bạn sẽ cần có thể thuyết phục cấp trên của mình rằng nguồn này là hợp pháp và thông tin mà nguồn này chia sẻ là chính xác.

3: Đừng chỉ dựa vào các hãng thông tấn, họ có thể nhầm

Một số cơ quan truyền thông chỉ đơn giản sao chép y nguyên những bài của các hãng thông tấn.

Không sao, các cơ quan truyền thông bỏ rất nhiều tiền để mua tin từ các hãng thông tấn.

Tuy nhiên, tin thông tấn đôi khi cũng sai và phải đưa đính chính.

Bạn không muốn phải xin lỗi khán giả vì sao chép mù quáng và đưa những thông tin không được kiểm chứng.

Nếu bạn làm vậy, bạn có thể sẽ làm khán giả thất vọng và bạn sẽ hạ thấp vị thế của cơ quan bạn và của chính bạn trong đầu óc của những người trước đó đã tìm đến bạn vì những thông tin có kiểm chứng và đáng tin cậy.

4: Phóng viên có thể tin ai?

À, thực tế là không ai cả.

Một phóng viên không bao giờ được chấp nhận rằng họ được nghe chuyện mà không kiểm chứng thông tin.

Phóng viên nên có quan điểm hồ nghi về tất cả các thông tin được chia sẻ với họ.

Họ không nên tin tưởng các nguồn tin một cách mù quáng – kể cả khi những nguồn này trong quá khứ đã được minh chứng là đáng tin cậy.

Việc này có thể dẫn đến mối quan hệ nồng ấm khiến bạn mất đề phòng, thỏa hiệp với những tiêu chuẩn của mình và xuất bản hay phát sóng những thông tin không hoàn thiện hay đáng tin.

5: Tin nóng, dẫn nguồn và kiểm định

Sẽ có những lúc bạn phá lệ nguyên tắc hai nguồn. Đó là lúc đòi hỏi việc dẫn nguồn hay xác định chất lượng.

Có thể có tin nóng ở tin thông tấn và mặc dù bạn không thể khẳng định thông tin, bạn có bằng chứng rằng chuyện đó đã xảy ra và muốn bung tin thật nhanh.

Đây sẽ là bản năng biên tập kinh nghiệm.

Trong những trường hợp như vậy, bạn sẽ thêm những từ như “theo tin thông tấn” hay tương tự như vậy.

Bạn cũng có thể muốn xác định thông tin bằng cách nói gì đó như “chúng tôi vẫn chưa thể khẳng định thông tin này” hay những câu tương tự như vậy.

Có một số ngoại lệ.

Bạn có thể đưa vào tin tức hàng ngày, những cuộc hội đàm với cảnh sát, lực lượng chữa cháy và cấp cứu. Họ sẽ liệt kê danh sách những sự kiện xảy ra từ sau lần liên lạc trước.

Bạn có thể phát sóng thông tin đó, bổ sung thêm nguồn và xác định như “cảnh sát đưa tin rằng” hay “theo phía cảnh sát”.

Với những tin lớn, bạn nên luôn tìm kiếm thông tin hoặc bằng cử phóng viên đến hiện trường hoặc gọi điện cho các nạn nhân hoặc những người bị ảnh hưởng.

6: Ảnh hưởng của những người liên quan và các nguồn

Một phóng viên bị dội đầu rất nhiều thông tin và những thứ gọi là thông tin.

Chúng đến từ rất nhiều nguồn khác nhau, các bên liên quan, các đầu mối liên lạc, những nghiên cứu và tìm tòi riêng của phóng viên.

Cho dù nguồn là gì, liệu đó có phải là một đầu mối đáng tin cậy trước đây không, một người bạn đáng tin hay một nhân vật trong chính quyền, cần áp dụng độ nghiêm ngặt tương tự trong quá trình kiểm tra thông tin.

Đồng nghiệp kinh nghiệm: Cấp trên của bạn hay một lãnh đạo giục bài này không? Nếu vậy, tại sao? Đừng giả định rằng một câu chuyện hợp pháp chỉ vì nó được một nó được đồng nghiệp cấp trên giao xuống.

Thông cáo báo chí: Thông tin đến từ một thông cáo báo chí phải không? Nếu vậy người công bố muốn quảng bá hay giấu giếm cái gì? Việc của bạn là phản ánh tất cả các phía của câu chuyện.

Hãng thông tấn: Tại sao hãng thông tấn lại chọn cụ thể điểm đó? Lý do để đưa nó ra là gì? Họ có xào lại một thông cáo báo chí nào không? Bạn cần phải phát hiện ra tất cả các khía cạnh của câu chuyện.

Công chúng nói chung: Có phải bạn có thông tin này là trực tiếp từ một đầu mối không? Họ có đáng tin không? Bạn có chắc bạn không bị lợi dụng không? Có khi nào bạn gần gũi với họ quá không? Bạn đã làm việc với đầu mối này bao giờ chưa? Bạn có làm việc với họ bằng sự liêm chính không? Có khi nào họ trông đợi ơn huệ từ bạn không? Nếu vậy, bạn đã làm gì để khiến họ tin rằng có thể chi phối được bạn?

Bản thân bạn: Đôi khi bạn, người phóng viên, có thể là cản trở lớn nhất trong việc đưa thông tin đáng tin cậy. Hãy trung thực với những quyền lợi, điểm yếu và sự thiên vị của bạn, bạn có thể nghĩ bạn không bị chê trách nhưng nếu bạn thực sự có quyền lợi thâm kín trong đó thì khán giả sẽ thấy.

Hãy cảnh giác với sự kiểm duyệt cá nhân

Như đã nói ở trên, sẽ có những người cố buộc phóng viên thay đổi thái độ đối với việc thu thập và sản xuất tin tức bằng cách đưa ra những khoá đào tạo về cái gọi là “báo chí mang tính xây dựng”.

Họ có thể có hoặc không có ý tốt, nhưng phóng viên cần cảnh giác bất kỳ một ý định giới thiệu kiểm duyệt cá nhân dẫn đến một cách tiếp cận mềm mại và tích cực hơn.

Công việc của chúng ta là phản ánh cuộc sống như nó vốn có bằng một nền báo chí liên chính để khán giả có thể đưa ra những quyết định được thông tin.

Hãy chính xác, trung thực và công bằng

Nếu bạn đưa những thông tin bàn tán, đồn thổi, dối trá hay bị bóp méo, bạn đang thêm rắc rối hơn là làm rõ vấn đề.

Đó không phải là báo chí.

Sự chính xác trong việc kiểm tra thông tin của chúng ta chính là tâm điểm tất cả những gì chúng ta làm.

Sự công bằng rất quan trọng trong việc đưa ra một sự phản ánh đúng đắn của các sự kiện.

Và sự trung thực rất đặc biệt nếu chúng ta định vẽ một bức tranh chính xác về những gì đã xảy ra và duy trì lòng tin của khán giả.